

"Elhasıl, bu Sekizinci Hücet-i İmaniye'nin her bir mukaddimesinin sekiz neticesi var. Sekiz mukaddimelerin her birinde, sekiz neticeyi delilleriyle ispat eder ki, bu cihette bu Sekizinci Hücet-i İmaniyede..." mukaddeme olarak kastedilen yer neresidir?

Evvela. "**Sekizinci Hücet-i İmâniye**" tabiri, Asâ-yı Mûsa mecmuasına giren imânî risalelerin sıraları itibariyledir. Bu **Münâcat Risalesi** Asâ-yı Mûsa'da sekizinci sıradadır. Bu yüzden Sekizinci Hücet-i İmaniye denilmiştir.

İkincisi, mukaddmeden bizim anladığımız mana, Münacat'ın "**Ey...**" tabiri ile başlayan ibarelerindeki tevhit ve imana dair ispat öncülleridir. Yani her "**Ey...**" tabiri ve sonrasındaki deliller bir iman ispatı gibidir. **Mesela:**

"Ey Mutasarrıf-ı Fa'âl ve ey Feyyâz-ı Müteâl,"

"Senin vücub-u vücuduna şehadet eden bulut, berk, ra'd, rüzgâr, yağmur, birer birer şehadet ettikleri gibi, heyet-i mecmuasıyla, keyfiyetçe birbirinden uzak, mahiyetçe birbirine muhalif olmakla beraber, birlik, beraberlik, birbiri içine girmek ve birbirinin vazifesine yardım etmek haysiyetiyle, senin vahdetine ve birliğine gayet kuvvetli işaret ederler."(1)

(1) bk. [Şualar, Üçüncü Şua \(Münâcât\)](#)